

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/172/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8413205138
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8413205138.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove vo veci žalobcu: Pohotovosť, s.r.o. so sídlom Pribinova č. 25, Bratislava, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Grösslingova č. 4, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie č. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č.k. 2C 204/2013 - 27 z 31.01.2014 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu v predmetnej veci o náhradu škody a nemajetkovej ujmy zamietol a náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Vychádzal zo zistenia, že žalobca sa domáhal zaplatenia majetkovej škody vo výške 125 Eur a 330 Eur z titulu nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v prietahoch v konaní Okresného súdu Poprad, pričom exekučné konanie bolo vedené pod sp. zn. Ex 6519/2009.

V exekučných konaniach, v ktorých malo dôjsť k nesprávne úradnému postupu žalobca nepreukázal nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prietahov v konaní. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, je kompetentný preskúmať ústavný súd. V zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení platnom od 01.01.2013 je potrebné konštatovať, že o namietaných prietahoch v konaní sa nevedelo konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, nevedelo sa disciplinárne konanie, nebolo vydané právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva. Súd v konaní o uplatnenom nároku na náhradu škody nesprávnym úradným postupom nie je oprávnený posudzovať nesprávny úradný postup súdu spočívajúci v porušení povinnosti urobiť úkon, alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote.

Nemožno všeobecne rozhodnutie súdu po zákonom stanovenej lehote posudzovať bez ďalšieho ako nesprávny úradný postup súdu. Osobitne v exekučných konaniach pri posudzovaní návrhov na vykonanie exekúcie na podklade exekučných titulov, rozhodcovských rozsudkov a notárskych zápisníc sa javí 15 -dňová lehota na vydanie poverenia výraznou prekážkou pre objektívne posúdenie zákonnosti exekúcie. Pri rozhodovaní o návrhu na zmenu exekútora je potrebné vykonať procesné úkony, v dôsledku ktorých nerozhodnutie o návrhu v zákonnej lehote nie je možné považovať za zbytočné prietahy a z toho vyplývajúci nesprávny úradný postup súdu.

Žalobca neuniesol dôkazné bremeno ani pri preukázaní vzniku škody. V konaní žalobca uplatňuje majetkovú škodu predstavujúcu náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou žalobcu uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo v dôsledku tvrdenej nečinnosti súdu a nemajetkovú ujmu v peniazoch, keď samotné konštatovanie porušenia

práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Žalobca v otázke preukázania škody neunesol dôkazné bremeno, keď nepreukázal vynaloženie uplatnených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávky. Nestačí samotné tvrdenie žalobcu o tom, že mu vznikli náklady, ktoré vyčíslil bez predloženia dôkazu o vynaložení nákladu. Žalobca uplatnil i nemajetkovú ujmu, pri ktorej nepreukázal, že žalobcovi v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu došlo k ohrozeniu legitímnych očakávaní, došlo k zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolvencii povinného, ide iba o hypotetické uvažovanie žalobcu bez preukázania konkrétneho zásahu do sféry žalobcu.

Na základe toho súd prvého stupňa žalobu zamietol.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca.

Poukázal na to, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednosti právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávosti súdneho rozhodnutia. Súd bol pri svojom rozhodovaní jednoznačne viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z.z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z., pretože svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Súd nevysvetlil názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný.

Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritorne rozhodnutie. Európsky súd pre ľudské práva opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. rozsah nevybavenej agendy a podobne. Nemožno pochopiť, ako môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom.

Na základe toho navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1,2 O.s.p. a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že nie sú podmienky pre potvrdenie, ani pre zmenu rozsudku, pretože tento bol vydaný na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a navyše je aj nepreskúmateľný.

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia je potrebné vždy hodnotiť ako odňatie účastníkovi možnosti konať pred súdom, pretože tento minimálne v odvolacom konaní nemá možnosť reagovať na nepreskúmateľné závery súdu prvého stupňa, čo je zároveň dôvod na zrušenie rozhodnutia podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy, alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci

a/ nezákonným rozhodnutím,

b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,

c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení, alebo rozhodnutím o väzbe alebo

d/ nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1/ škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,

2/ škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,

3/ škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánov verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánov verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa článku 86 písm. a/ a d/ Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu Vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa článku 119 písm. b/ Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a § 11.

Podľa § 16 ods. 4 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že

neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie, alebo exekučného titulu so zákonom do 15 dní od doručenia žiadosti, písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma.

Podľa § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúcie aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Predovšetkým je potrebné konštatovať, že rozhodnutie súdu je nepreskúmateľné z dôvodu absencie akejkoľvek analýzy konania, ktoré žalobca vo svojej žalobe namietal a odvodzoval z neho nároky na náhradu škody a nemajetkovej ujmy.

Súd prvého stupňa sa s týmto spisom neoboznámil, pričom zo zápisnice o pojednávaní na súde prvého stupňa z 31.01.2014 vyplýva, že súd sa oboznámil so spisovým materiálom vo veci, avšak nie so spisom, o ktorý žalobca svoj nárok opiera.

V samotnom rozhodnutí súdu prvého stupňa absentuje aj špecifikácia spisovej značky predmetného konania na Okresnom súde Poprad a súd konštatuje len to, že konanie sa viedlo pod sp. zn. Ex 6519/2009, pričom však ide o spisovú značku súdneho exekútora a spisová značka konania, pod ktorým sa toto viedlo na exekučnom súde absentuje práve v dôsledku toho, že súd prvého stupňa sa so spisom neoboznámil.

Za týchto okolností súd prvého stupňa nemohol dospieť ani k záveru, či v predmetnej veci došlo k prietahom v konaní v dôsledku porušenia ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Záver súdu prvého stupňa spočívajúci v tom, že vo veci je potrebné aplikovať ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení platnom od 01.01.2013 je nesprávny a to z toho dôvodu, že konanie

v predmetnej veci vedenej pod sp. zn. Ex 6519/2009 začalo pred účinnosťou tohto právneho predpisu, teda pred 01.01.2013.

Znenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2013 poukazuje na to, z akých okolností je potrebné vychádzať pri posudzovaní prieťahov v konaní a podrobne tieto okolnosti špecifikuje, avšak to neznamená, že by súd prvého stupňa nemohol posudzovať prieťahy v konaní, pokiaľ sú tieto podkladom žaloby o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, pričom názor, že okolnosť, že došlo k prieťahom v konaní je oprávnený posúdiť len Ústavný súd SR v konaní o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva na konanie bez zbytočných prieťahov, nie je správny.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia na strane 11 taktiež hovorí o špecifikách exekučného konania týkajúceho sa rozhodovania o udelení poverenia na vykonanie exekúcie a konštatuje, že 15 -dňová lehota na vydanie poverenia je výraznou prekážkou pre objektívne posúdenie zákonnosti exekúcie a zároveň konštatuje, že pri rozhodovaní o návrhu na zmenu exekútora je potrebné vykonať rôzne procesné úkony, v dôsledku ktorých nerozhodnutie o návrhu v zákonnej lehote nie je možné považovať za zbytočné prieťahy a z toho vyplývajúci nesprávny úradný postup súdu.

Aj táto okolnosť spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa, pretože nie je zrejmé, čím sa súd zaoberal, teda či hodnotil činnosť exekučného súdu v súvislosti s rozhodnutím o udelení poverenia na vykonanie exekúcie alebo v súvislosti s návrhom oprávneného na zmenu exekútora, pričom rozhodovanie o zmene exekútora nebolo podkladom pôvodnej žaloby žalobcu v predmetnej veci.

Všetky tieto okolnosti v zmysle vyššie uvedeného robia rozsudok súdu prvého stupňa nepreskúmateľný, najmä z dôvodu nedostatočného dokazovania a analýzy podstaty, o ktorú sa žaloba v predmetnej veci opiera.

Preto postupom podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvého stupňa predovšetkým náležite zistiť spisovú značku veci, o ktorú sa žaloba opiera (teda tzv. Er), pripojiť tento spis, oboznámiť sa s ním a v závislosti od toho posúdiť, či mohlo dôjsť k prieťahom v konaní v súvislosti so žiadosťou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej veci.

Aplikácia ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013 v predmetnej veci neprichádza do úvahy, nakoľko konanie podľa tvrdení uvedených v žalobe malo začať v roku 2009 na exekučnom súde.

Exekučný spis je potrebné na pojednávaní súdu prvého stupňa riadnym procesným postupom oboznámiť, pričom až v závislosti na tom bude možné vo veci zákonne rozhodnúť.

V konečnom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolanie nie je prípustné.